

Total No. of Printed Pages—16

3 SEM FYUGP GECCOM3 (A/B/C/D)

2 0 2 5

(Nov/Dec)

COMMERCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECCOM3

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GECCOM3A

(Personal Finance)

1. শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×4=4

Write True or False :

(a) ব্যবসায়িক চক্রক অর্থনৈতিক চক্র বুলিও জনা যায় ।

Business cycle is also known as
economic cycle.

(b) চক্রবৃদ্ধি সুত কেবল মূলধনৰ ওপৰতহে গণনা কৰা হয় ।

Compound interest is calculated on the
principal amount only.

(2)

(c) আয়কৰ আইন, ১৯৬১ অনুসৰি আয়ৰ ৬ টা শিতান আছে।

There are 6 heads of income as per the Income-tax Act, 1961.

(d) মুদ্রাস্ফীতিৰ ফলত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ মূল্যবৃদ্ধি হয়।

Inflation causes price rise of goods and services.

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) : $2 \times 2 = 4$
Answer the following questions (any two) :

(a) বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজোৱা হয়?

What is meant by investment?

(b) বিত্তীয় পৰিকল্পনা কি?

What is financial planning?

(c) বিত্তীয় পৰিকল্পনাত বাজেট মানে কি?

What is a budget in financial planning?

(d) মূল্যায়ন বছৰ মানে কি?

What is assessment year?

3. চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো তিনিটা) : $4 \times 3 = 12$
Explain in brief (any three) :

(a) টকাৰ সময় মূল্য

Time value of money

(b) মিউচুৱেল ফাণ্ডৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Features of mutual fund

(3)

(c) সৰ্বমুঠ আয়

Gross total income

(d) উদ্ভূত পত্ৰ

Balance Sheet

(e) সৰল সুত

Simple interest

4. (a) ব্যক্তিগত বিত্তৰ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা যায়? ব্যক্তিগত বিত্তৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $3+7=10$

What is meant by personal finance education? Discuss the scope of personal finance.

অথবা / Or

(b) ব্যৱসায়িক চক্ৰ কি? মুদ্রাস্ফীতিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা। $4+6=10$

What is a business cycle? Write the advantages and disadvantages of inflation.

5. (a) বিভিন্ন ধৰণৰ বিত্তীয় লক্ষ্যসমূহ কি কি? বাজেট এখনৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। $5+5=10$

What are the different types of financial goals? Explain the importance of a budget.

অথবা / Or

(b) নেট ৱৰ্থৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াক কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰা হয়? $3+7=10$

Explain the concept of net worth. How is it ascertained?

(4)

6. (a) আয়কৰৰ পৰা সম্পূৰ্ণৰূপে বেহাই পোৱা দহটা আয়ৰ নাম উল্লেখ কৰা। 10

Mention the names of ten incomes which are fully exempted from income tax.

অথবা / Or

- (b) আয়কৰ আইনৰ ধাৰা 80C ৰ অধীনত উপলব্ধ মুঠ আয়ৰ পৰা পাব পৰা কৰ্তনসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

Write briefly about the deductions from gross total income available under Section 80 C of the Income-tax Act.

7. (a) এজন ব্যক্তিয়ে ভাল ক্রেডিট সুনাম কেনেকৈ গঢ়ি তুলিব পাৰে? ঋণ অনুমোদনৰ বাবে বিত্তীয় প্রতিষ্ঠানসমূহে কি কি কাৰক বিবেচনা কৰে? 5+5=10

How one can build up a good credit reputation? What are the factors considered by financial institutions for approval of loan?

অথবা / Or

- (b) বিনিয়োগৰ বাবে উপলব্ধ কেইটামান কম বিপদযুক্ত বিকল্পৰ বিষয়ে লিখা। 10

Write about a few less risky options available for investment.

(5)

Paper : GECCOM3B

(Retail Marketing)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×4=4

Answer the following as directed :

- (a) প্রত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ ভাৰতৰ খুচুৰা বিক্ৰীখণ্ডৰ প্ৰসাৰৰ এক অন্যতম কাৰক।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Foreign Direct Investment (FDI) is one of the factors for the growth of Indian retailing sector.

(Write True or False)

- (b) 'Departmental store' হৈছে অসংগঠিত খুচুৰা বিক্ৰীক্ষেত্ৰৰ এক উদাহৰণ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

'Departmental store' is an example of unorganized retailing.

(Write True or False)

- (c) POP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of POP.

(6)

- (d) 'মূল্য' হ'ল গ্ৰাহকৰ প্ৰত্যাশা আৰু পৰিশোধৰ সক্ষমতাৰ মাজৰ এক সম্বন্ধ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

'Value' is the relationship between customer's expectation and paying ability.

(Write True or False)

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) : $4 \times 2 = 8$

Write short notes on (any two) :

- (a) খুচুৰা ব্যৱসায়ৰ কাৰ্যসমূহ
Functions of retailing
- (b) খুচুৰা ব্যৱসায়ৰ স্থানৰ প্ৰকাৰবোৰ
Types of retail location
- (c) প্ৰত্যক্ষ বজাৰকৰণ
Direct marketing
- (d) ইলেক্ট্ৰনিক খুচুৰা বজাৰ
E-retailing

3. (a) সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খুচুৰা বিক্ৰী কেন্দ্ৰসমূহৰ আলোচনা কৰা। $8 + 4 = 12$

Discuss about the various types of organized and unorganized retail stores.

(7)

অথবা / Or

- (b) খুচুৰা বিক্ৰী বুলিলে তুমি কি বুজা? ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰত খুচুৰা বিক্ৰীৰ বিৱৰ্তনৰ আলোচনা কৰা। $2 + 10 = 12$

What do you mean by retailing? Discuss about the evolution of retailing in India.

4. (a) খুচুৰা বিক্ৰী পৰিকল্পনা আৰু খুচুৰা মাৰ্কাৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা। $6 + 6 = 12$
- Discuss about retail product planning and retail branding strategies.

অথবা / Or

- (b) খুচুৰা বিক্ৰী স্থানসমূহৰ আলোচনা কৰা। লগতে খুচুৰা বিক্ৰী স্থানৰ নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত বিচাৰ্য ভিন্ন কাৰকসমূহ উল্লেখ কৰা। $6 + 6 = 12$

Discuss the types of retail locations. Also mention about the various determinants of choosing a retail store location.

5. (a) খুচুৰা বিক্ৰীৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰক প্ৰভাৱিত কৰা ভিন্ন কাৰকসমূহৰ বিষয়ে সবিশেষ আলোচনা কৰা। 12

Discuss in detail about the various factors influencing setting of retail prices.

অথবা / Or

- (b) বিক্রী প্রচাৰৰ মিশ্ৰণৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ বৰ্ণনা দিয়া।

Narrate about the different factors of sale promotion mix.

6. (a) 'Vending machine' বুলিলে তুমি কি বুজা? অদোকানভিত্তিক খুচুৰা ব্যৱসায়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2+10=12

What do you mean by 'vending machine'? Discuss about the non-store-based retailing.

অথবা / Or

- (b) গ্ৰাহক সজাগতা বুলিলে তুমি কি বুজা? খুচুৰা বিক্ৰীৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+10=12

What do you mean by consumer awareness? Discuss about the social responsibility clause of retail marketing.

Paper : GECCOM3C

(Labour Welfare and Social Security)

1. (a) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×3=3

Write True or False :

- (i) শ্ৰমিক কল্যাণৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ল শ্ৰমিক সংগঠন-সমূহক শক্তিশালী কৰা।

The main objective of labour welfare is to strengthen trade unions.

- (ii) বিধিবদ্ধ কল্যাণ ব্যৱস্থাসমূহ আইনগতভাৱে বাধ্যতামূলক।

Statutory welfare measures are compulsory under law.

- (iii) শ্ৰমিক কল্যাণ ব্যৱস্থাসমূহ বিস্তৃতভাৱে আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক এই দুটা ভাগত বিভক্ত কৰা হৈছে।

Labour welfare measures are broadly classified into internal and external.

- (b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×3=3

Fill in the blanks :

- (i) _____ আইনে ৩০ গৰাকীতকৈ বেছি মহিলা কৰ্মচাৰী নিযুক্ত কৰা কাৰখানাত শিশু গৃহ ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল।

_____ Act provides for crèches in factories employing more than 30 women workers.

(ii) অবিধিবদ্ধ কল্যাণসমূহ প্রদান করে _____।

Non-statutory welfare measures are provided by _____.

(iii) মাতৃত্বকালীন সুবিধা আইন, ১৯৬১ ইং'ল _____ ব এটি উদাহরণ।

The Maternity Benefit Act, 1961 is an example of _____.

2. চমু টোকা লিখা :

4×2=8

Write short notes on :

(a) কর্মচরী ভরিশানিধি

Employees' Provident Fund

(b) সামূহিক বীমা আঁচনি

Group Insurance Scheme

3. (a) শ্রমিক কল্যাণ বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

11

What do you mean by labour welfare?
Discuss its objectives.

অথবা / Or

(b) শ্রমিক কল্যাণৰ প্ৰসংগত সামাজিক সুৰক্ষা (social security) বুলিলে কি বুজা? সামাজিক সুৰক্ষাই কেনেদৰে শ্রমিকসকলৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণত অৱদান যোগায়?

What is meant by social security in the context of labour welfare? How does social security contribute towards the economic and social welfare of labourers?

4. (a) আভ্যন্তৰীণ আৰু বহিঃস্থ কল্যাণ ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? উপযুক্ত উদাহৰণসহ আভ্যন্তৰীণ আৰু বহিঃস্থ কল্যাণ ব্যৱস্থাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন ধৰণৰ কল্যাণ ব্যৱস্থাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4+7=11

What do you understand by intra-mural and extra-mural welfare measures? Explain with suitable examples the various types of welfare activities that fall under intra-mural and extra-mural categories.

অথবা / Or

(b) বিভিন্ন আঁচনিৰ জৰিয়তে শ্রমিকসকলক কল্যাণ আৰু সামাজিক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰাত চৰকাৰৰ ভূমিকা উদাহৰণসহ মূল্যায়ন কৰা।

11

Evaluate the role of Government in providing welfare and social security to workers through different schemes with illustrations.

5. (a) মাতৃত্ব হিতাধিকাৰ আইন, ১৯৬১ ব লক্ষ্যসমূহ আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। ২০১৭ চনৰ সংশোধনে কেনেকৈ ভাৰতৰ মহিলা কর্মচরীসকলৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰিলে?

12

Discuss the objectives and significance of the Maternity Benefit Act, 1961. How has the 2017 Amendment strengthened the rights of working women in India?

(12)

অথবা / Or

- (b) কৰ্মচাৰী ক্ষতিপূৰণ আইন, ১৯২৩ খনে শ্ৰমিকসকলৰ অক্ষমতাৰ সমস্যা আৰু নিয়োগকৰ্তাৰ দায়বদ্ধতাক কেনেদৰে ব্যৱস্থা কৰে, বৰ্ণনা কৰা।

Describe how the Employees' Compensation Act, 1923 deals with the issues of disablement of workers and the employer's liability.

6. (a) কৰ্মচাৰী বাজ্জিক বীমা আইন, ১৯৪৮ৰ অৱদান-সংক্ৰান্ত বিধানসমূহ কি কি? ২০১৯ চনৰ সংশোধন আইনে এই অৱদানপ্ৰণালী আৰু শ্ৰমিকসকলৰ আৱৰ্তনক কেনেকৈ পৰিৱৰ্তন কৰিলে, ব্যাখ্যা কৰা।

6+6=12

What are the contribution provisions under the Employees' State Insurance Act, 1948? Explain how the 2019 Amendment has changed the contribution mechanism and coverage of workers.

অথবা / Or

- (b) ন্যূনতম মজুৰি আইন, ১৯৪৮ৰ লক্ষ্যসমূহ আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। এই আইনখনে কেনেকৈ শ্ৰমিকসকলৰ শোষণ ৰোধ কৰাত সহায় কৰে?

7+5=12

Discuss the objectives and significance of the Minimum Wages Act, 1948. How does it help in preventing the exploitation of workers?

(13)

Paper : GECCOM3D

(Financial Markets and Instruments)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

- (a) ভাৰতৰ এটা বিত্তীয় বজাৰ নিয়ন্ত্ৰক সংস্থাৰ নাম লিখা।

Name one financial market regulator in India.

- (b) ক'ল মানি মূলধনী বজাৰত ব্যৱসায় কৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Call money is traded in capital market.

(Write True or False)

- (c) ভাৰতত মিউচুৱেল ফাণ্ড নিয়ন্ত্ৰণকাৰী সংস্থাটোৰ নাম লিখা।

Name the regulatory authority for mutual funds in India.

- (d) গৌণ বজাৰ _____ ব্যৱসায়ৰ সৈতে জড়িত।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Secondary market deals with _____.

(Fill in the blank)

- (e) IPO বজাৰত শ্বেয়াৰৰ মূল্য নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটোক _____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The process of determining the price of securities in the IPO market is called _____.

(Fill in the blank)

- (f) ডেৰিভেটিভছ মুদ্ৰা বজাৰত ব্যৱসায় কৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Derivatives are traded in the money market.

(Write True or False)

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটাৰ) : $3 \times 4 = 12$

Write short notes on (any four) :

- (a) ট্ৰেজাৰী বিলছ

Treasury Bills

- (b) মানি মাৰ্কেট মিউচুৱেল ফাণ্ডছ

Money Market Mutual Funds (MMMFs)

- (c) শ্বেয়াৰৰ তালিকাভুক্তকৰণ

Listing of Securities

- (d) ভাসমান হাৰ বণ্ডছ

Floating Rate Bonds

- (e) ডেৰিভেটিভছ

Derivatives

3. (a) ভাৰতৰ দৰে এটা উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত বিত্তীয় বজাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the need and importance of financial markets in a developing economy like India.

অথবা / Or

- (b) বিত্তীয় বজাৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আৰু খণ্ডসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

What are the different types and segments of financial markets? Explain.

4. (a) ভাৰতত মুদ্ৰা বজাৰৰ মুখ্য কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ভাৰতত ব্যৱহৃত চাৰিটা মুখ্য মুদ্ৰা বজাৰৰ উপকৰণ বুজাই লিখা। 4+7=11

Explain the key functions of the money market in India. Describe any four major money market instruments used in India.

অথবা / Or

- (b) মূলধনী বজাৰ আৰু মুদ্ৰা বজাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। লগতে, ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাত তৰলতা (liquidity) বৰ্তাই ৰখাত মুদ্ৰা বজাৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 6+5=11

Distinguish between capital market and money market. Also, explain the role of money market in maintaining liquidity in the Indian financial system.

5. (a) বুক বিল্ডিং কি? IPO-ত বুক বিল্ডিংৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। 2+4+4=10

What is book building? Explain the process and importance of book building in IPOs.

অথবা / Or

- (b) প্ৰাথমিক বজাৰৰ জৰিয়তে মূলধন যোগান ধৰাৰ বিভিন্ন পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা। 10

Explain various methods of raising finance in the primary market.

6. (a) মূলধনী বজাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। মূলধনী বজাৰৰ বৈশিষ্ট্য আৰু প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 2+4+4=10

Define capital market. Discuss the features and types of capital market.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতৰ গৌণ বজাৰৰ যোৱা কিছু বছৰৰ উদ্ভৱণ ব্যাখ্যা কৰা। 10

Explain the development of the secondary market in India in recent years.

★★★